

JONATHAN FRANZEN
PURITY

≡ KNIHA ZLIN

Copyright © Jonathan Franzen, 2015
Translation © Lucie Micolajková, 2017

ISBN 978-80-7473-546-2

pondělí

„Koťičko moje, jsem tak ráda, že tě slyším,“ vydechla dívčina matka do telefonu. „Moje tělo mě zase zrazuje. „Někdy si říkám, že můj život není nic než jedna velká tělesná zrada.“

„Nemá to tak v životě každý?“ řekla na to Pip, tedy ona dívka. Zvykla si volávat matce uprostřed obědové přestávky v Renewable Solutions. Trochu jí to ulevovalo od pocitu, že se pro svou práci nehodí, že má práci, pro kterou by se nehodil vůbec nikdo, nebo že je nejspíš člověk, který se nehodí pro vůbec žádnou práci. Po dvaceti minutách hovoru pak mohla upřímně říct, že už zase musí jít něco dělat.

„Poklesává mi levé víčko,“ vysvětlovala matka. „Jako kdybych na něm měla nějaké závažíčko, co mi ho táhne dolů, jako malinkaté rybářské olůvko nebo tak něco.“

„Zrovna teď?“

„Ono to přichází a odchází. Říkám si, jestli to nebude Bellova obrna.“

„Nevím sice, co je Bellova obrna, ale jsem si jistá, že ji nemáš.“

„Když ani nevíš, co to je, jak můžeš mít takovou jistotu, koťičko?“

„Já nevím, třeba proto, že jsi neměla Graves-Basedowovu nemoc? Ani hyperthyreózu? Ani melanom?“

Ne že by Pip bůhvíjak těšilo dělat si z matky legraci. Jenže veškerý jejich kontakt byl poznamenaný *morálním hazardem* – tenhle užitečný výraz se naučila na ekonomických seminářích na vysoké škole. Pip byla jako příliš velká banka, kterou matčino hospodářství nemohlo nechat padnout, příliš nepostradatelný zaměstnanec, než aby ho mohla vyhodit pro špatný přístup. Někteří z Pipiných přátel v Oaklandu měli také problematické rodiče, ale dokázali se s nimi denně bavit, aniž by přitom docházelo k nějakým podivnostem – protože i ti

nejproblematictější měli k dispozici víc zdrojů než jednoho dotyčného potomka. Pip byla naproti tomu to jediné, co její matka měla.

„Každopádně nejspíš dneska nemůžu jít do práce,“ oznámila matka. „Jediné, co mi pomáhá to tam přežít, je moje Snažení, a já se na svoje Snažení nemůžu soustředit, když mi za víčko tahá nějaké neviditelné rybářské olůvko.“

„Mami, nemůžeš se zase hodit marod. Vždyť ještě není ani červenec. Co kdybys pak opravdu dostala chřipku nebo něco takového?“

„A lidi si zatím budou říkat, co jim má co taková stará ženská, které navíc padá půlka obličeje až na rameno, strkat nákupy do tašek. Ani nevíš, jak ti závidím tu tvoji kóji. Tu neviditelnost.“

„No, nesmíš si to malovat tak romanticky,“ podotkla Pip.

„To je na těle tak hrozné. Je tolik, tolik viditelné.“

Pipina matka sice trpěla chronickou depresí, ale nebyla blázen. Místo pokladní ve farmářském obchodě New Leaf ve Feltonu se jí podařilo udržet si už deset let, a jakmile se Pip vzdala svého vlastního způsobu uvažování a přeladila se na to matčino, dokázala sledovat tok jejích myšlenek úplně bez potíží. Šedé stěny její kancelářské buňky zdobila jediná nálepka s nápisem ASPOŇ ŽE VÁL-KU PROTI ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ ZATÍM VYHRÁVÁME. Kolegové měli kóje plné fotografií a výstřížků, ale Pip chápala, jak je neviditelnost přitažlivá. Navíc čekala, že ji každou chvíli vyhodí, tak proč by se bůhvíjak zabydlovala.

„Už jsi přemýšlela o tom, jak chceš neslavit svoje ne-narozeniny?“ zeptala se matky.

„Upřímně řečeno, nejradši bych celý den zůstala v posteli s peřinou přes hlavu. Nepotřebuju mít ne-narozeniny, aby mi připomínaly, že stárnu. To docela dobře zvládne i moje klesající víčko.“

„Co kdybych ti udělala dort, zajela za tebou a daly jsme si ho spolu? Připadáš mi ještě deprimovanější než obvykle.“

„Když tě vidím, žádnou depresi nemám.“

„No, tak to je škoda, že mě neprodávají v tabletách. Jedla bys dort se stévií?“

„Já nevím. Stévie mi nějak divně ovlivňuje chemii v puse. Mám zkušenost, že chuťové buňky stejně neošálíš.“

„Cukr taky zanechává v puse pachut,“ namítla Pip, i když věděla, že je to úplně zbytečné.

„Cukr nechává nakyslou pachut. S tím nemají chuťové buňky problém, protože jsou nastavené tak, že kyselost sice zaznamenají, ale dál se jí už nezabývají. Nemusejí pět hodin zaznamenávat něco divného – hodně divného! Přesně to se mi stalo, když jsem jednou jedinkrát vyzkoušela pít se stévií.“

„Já jenom říkám, že i ta nakyslost ti v puse nějakou chvíli zůstane.“

„Když ti chuťové buňky hlásí něco divného ještě pět hodin potom, co se napiješ slazeného pití, je něco hodně špatně. Věděla jsi, že když zkusíš kouřit pervitin, stačí jednou jedinkrát, a změní ti to chemii v mozku na celý život? Tak takhle nějak mi chutná stévie.“

„No, já tady ale nesedím a nebařím z trubičky péčko, jestli jsi chtěla říct tohle.“

„Chtěla jsem říct, že nepotřebuju žádný dort.“

„Ne, já ti udělám nějaký jiný. Promiň, že jsem chtěla, abys jedla takové jedy.“

„Neříkala jsem, že jsou to jedy. Akorát že stévie mi nějak divně...“

„... ovlivňuje chemii v puse. Jasně.“

„Koťátko, budu jíst takový dort, jaký mi doneseš, rafinovaný cukr mě nezabije, nechtěla jsem tě rozhodit. Zlatíčko moje, prosím tě.“

Žádný jejich telefonát se nemohl odbýt bez toho, aby se vzájemně nepřivedly k zoufalství. Pip to viděla tak, že celý problém, celá podstata postižení, s nímž musela žít, a pravděpodobná příčina její neschopnosti cokoli úspěšně zvládat, spočívá v tom, že svou matku miluje. Litovala ji, trpěla s ní, hrálo ji slyšet její hlas, její tělo pro ni mělo jakousi znepokojivou nesexuální přitažlivost, takže brala ohledy i na chemii v jejích ústech, přála jí, aby byla šťastnější, hrozně nerada ji jakkoli rozrušovala a cenila si jí. Bylo to jako obrovský žulový blok přímo ve středu jejího života, zdroj veškerého hněvu a sarkasmu, namířeného nejen proti matce, ale v poslední době, ačkoli tím byla víc a víc sama proti sobě, také na mnohem nevhodnější cíle. Kdykoli měla Pip vztek, neměla ho vlastně na matku, ale na ten žulový balvan.

Bylo jí asi tak osm nebo devět, když ji napadlo se zeptat, proč se v jejich chatičce uprostřed sekvojového háje poblíž Feltonu slaví vždycky jenom její narozeniny. Matka tenkrát odvětila, že ona žádné narozeniny nemá, že důležité jsou jenom ty Pipiny. Ale Pip ji tak dlouho mořila, až matka souhlasila, že budou slavit letní slunovrat, dají si dort a budou tomu říkat ne-narozeniny. To následně vedlo k otázce, kolik je vlastně matce let, což matka odmítla prozradit, a s úsměvem, který se skoro hodil k přednesení nějakého kóanu, pronesla: „Jsem dost stará, abych mohla být tvoje matka.“

„Ale kolik je ti doopravdy?“

„Podívej se mi na ruce,“ opáčila matka. „Když to budeš trénovat, dokážeš jednou poznat, kolik je ženě let, jen podle jejích rukou.“

A tak se Pip – snad poprvé v životě, nebo jí to tak alespoň připadalo – podívala na matčiny ruce. Kůže na hřbetech nebyla růžová a neprůhledná jako ta její. Jako by se kosti a žíly snažily prodrat na povrch, jako by kůže byla jen

ustupující voda, z níž se vynořují obrysy předmětů ukrytých až dosud na dně přístavu. Vlasy měla matka sice husté a dlouhatánské, ale objevovaly se v nich suché pramínky šedin, a kůže na šíji připomínala den přezrálou broskev. Tu noc Pip vůbec nespala a děsila se, že matka možná brzy umře. Byla to první předtucha onoho žulového bloku.

Od té doby si začala vroucně přát, aby matka měla nějakého muže, nebo prostě někoho jiného, kohokoli, kdo by ji miloval. Mezi potenciální kandidáty se za ta léta zařadila například jejich sousedka Linda, která byla také svobodná matka a také studovala sanskrt, dále Ernie – řezník z New Leaf, jenž byl stejně jako matka vegan, nebo pediatrička Vanessa Tongová, která se do Pipiny matky zakoukala natolik, že se jí pokusila zaujmout pro pozorování ptáků, a konečně údržbář Sonny s ohromným plnovousem, pro nějž byla i ta sebedrobnější řemeslná práce příležitostí pronést přednášku na téma dávného způsobu života v pueblech. Všichni tihle dobrosrdeční lidé, kteří jako by vypadli ze San Lorenzo Valley, viděli v Pipině matce to, co v ní v raném dospívání spatřila i Pip a na co byla pyšná: jakousi nepopsatelnou velikost. Člověk nemusí psát, aby byl básníkem, nemusí nic tvořit, aby byl umělcem. Matčino duchovní Snažení bylo samo o sobě druhem umění – umění neviditelnosti. V životě neměly televizi a před Pipiným dvanáctým rokem ani počítač. Hlavním zdrojem zpráv byly pro matku noviny *Santa Cruz Sentinel*, které četla hlavně kvůli každodennímu drobnému potěšení, jež člověku přináší možnost pohoršit se nad světem. Potíž byla v tom, že z matky samotné vyzařovala jakási ostýchavá víra ve vlastní velikost, nebo se přinejmenším chovala tak, jako kdyby kdysi bývala někým významným, v době dávno před Pip, o níž kategoricky odmítala hovořit. Spíše než uráželo ji zahanbovalo, že si jejich sousedka Linda dovolila přirovnat svého syna Damiana, který chytal žáby a dýchal s otevřenou pusou, k její jedinečné, dokonalé Pip. Představovala si, že by řezníka nenávratně zdrtilo, kdyby mu řekla, že z něj cítí maso, dokonce i když se osprchuje; soužila se tím, že musí odmítnat pozvání Vannessy Tongové, místo aby prostě přiznala, že se bojí ptáků; a kdykoli se na jejich příjezdové cestě objevila Sonnyho vysoká dodávka, poslala otevřít Pip a sama utekla zadem do sekvojového háje. Mohla si dovolit být tak neskutečně vybíravá, protože měla Pip. Znovu a znovu to dávala jednoznačně najevo: Pip byla jediná, kdo v jejích očích mohl obstát, jediný člověk, kterého milovala.

Tohle všechno se samozřejmě stalo zdrojem neskutečné trapnosti, jakmile Pip dospěla do puberty. A tou dobou už samozřejmě matku tolik nenáviděla a trestala, že si ani neuvědomila, jaké škody napáchala matčina naivita a nezkušenost na jejích životních vyhlídkách. Nebyl nikdo, kdo by Pip upozornil, že

pokud se hodlá vydat do světa a konat dobro, není možná nejlepší nápad vzít si na vystudování vysoké školy sto třicet tisíc dolarů studentské půjčky. Když šla na pohovor s Igorem, vedoucím oddělení aktivní pomoci spotřebitelům v Renewable Solutions, nikdo ji nevaroval, že důležitých není těch „třicet nebo čtyřicet tisíc dolarů“ na provizích, jež jí hned pro první rok předpověděl, nýbrž těch jednadvacet tisíc, které jí nabídl jako základní plat. A nikdo jí nevysvětlil, že tak přesvědčivý a vemlouvavý prodejce jako Igor nejspíš taky dokáže nic netušící jedenadvacetileté naivce vnutit mizernou práci.

„No a pokud jde o ten víkend,“ pronesla teď Pip nesmlouvavě, „musím tě varovat, že s tebou chci mluvit o něčem, o čem ty rozhodně mluvit nechceš.“

Matka na to reagovala drobným zachichotáním, které mělo být roztomilé a jednoznačně dát najevo její bezbrannost. „Je jenom jedna věc, o které s tebou nechci mluvit.“

„No a přesně o tom já s tebou mluvit chci. Tak jenom abys věděla.“

Na to matka neřekla nic. Ve Feltonu už se teď nejspíš rozptýlila ranní mlha, jejíhož zmizení matka vždycky litovala, neboť odhalovalo zářivě barevný svět, do kterého by nejradši nepatřila. Snažení se jí nejlépe praktikovalo v bezpečí šedivých rán. Teď už tam určitě zářily sluneční paprsky, zelené a zlatisté, jak probleskovaly skrze drobounké jehličí sekvojí, letní horko pomalu prosakovalo skrze rolety na obytné verandě a zahalovalo postel, kterou si pro sebe Pip v touze po soukromí vlastní všem dospívajícím kdysi uzurpovala a vystrčila matku na lehátko v obýváku, dokud neodešla na vysokou školu a matka se nenastěhovala zpátky. Nejspíš zrovna teď na té posteli ležela a věnovala se svému Snažení. V tom případě bylo jasné, že už neřekne ani slovo, plně zaujata svým dýcháním, pokud ji Pip přímo neosloví.

„Není to nic osobního,“ pokračovala Pip. „Nehodlám tě opustit. Ale potřebuju peníze, ty žádné nemáš, já taky žádné nemám, a napadá mě jenom jedna možnost, odkud je získat. Je jenom jeden jediný člověk, který mi teoreticky něco dluží. Takže si o tom promluvíme.“

„Kočičko,“ pronesla matka smutně, „dobře víš, že to neudělám. Mrzí mě, že potřebuješ peníze, ale tady nejde o to, co se mně líbí nebo ne. Jde o to, co můžu a co nemůžu. A já nemůžu, takže pro tebe musíme vymyslet nějaké jiné řešení.“

Pip se zamračila. Čas od času se jí zmocnila potřeba zazmítat se ve svěřací kazajce okolností, do nichž se dostala přede dvěma lety, aby zjistila, jestli jí třeba trochu nepovolily rukávy. A pokaždé zjistila, že je stejně pevná jako předtím. Pořád dlužila sto třicet tisíc dolarů, pořád byla pro svou matku jedinou útěchou. Bylo vlastně docela pozoruhodné, jak bleskově a totálně se ocitla v pasti,

ve stejném okamžiku, kdy jí skončila čtyři svobodná studentská léta. Deprimovalo by ji to, kdyby si ovšem mohla dovolit být deprimovaná.

„Fajn, tak já už budu končit,“ řekla do telefonu. „A ty se nachystej do práce. To oko tě nejspíš zlobí jenom proto, že málo spíš. Mně se to taky občas stane, když se dost nevypím.“

„Vážně?“ chytila se toho matka dychtivě. „Ty to taky míváš?“

Pip sice věděla, že tím telefonát jen prodlouží, možná dojde i na debatu o dědičných chorobách a zcela nepochybně bude muset lhát, jako když tiskne, ale usoudila, že bude mnohem lepší, když si matka bude dělat starosti kvůli nespavosti než Bellově obrně, už jen proto, že jak jí Pip už celé roky bezvýsledně zdůrazňovala, na nespavost by mohla užívat opravdové léky. Jenže výsledkem bylo, že když v jednu hodinu a dvaadvacet minut nakoukl do její kóje Igor, pořád ještě telefonovala.

„Promiň, mami, ale už vážně musím, ahoj,“ vyhrkla a zavěsila.

Igor na ni zase zíral. Byl to plavovlasý Rus, měl plnovous přímo volající po pohlazení, byl nespravedlivě pohledný, a jediný myslitelný důvod, proč Pip ještě nevyhodil, byl podle ní ten, že si rád představoval, jak s ní souloží, jenže přitom si byla jistá, že kdyby na to snad někdy došlo, během vteřiny by se znemožnila, protože Igor byl nejen pěkný chlap, ale dostával taky pěkný plat, zatímco ona neměla nic než problémy. Byla si taky jistá, že i tohle Igor ví.

„Promiň,“ omlouvala se mu. „Mrzí mě, že jsem to o sedm minut přetáhla. Máma má nějaké zdravotní potíže.“ Pak se nad tím zamyslela. „No, vlastně ne, odvolávám to, vůbec mě to nemrzí. Jaká je šance, že bych během sedmi minut dokázala z někoho vymámit pozitivní reakci?“

„Tvářím se snad káravě?“ opáčil Igor a svůdně na ni zamrkal.

„No, proč bys mi sem jinak strkal nos? A proč na mě tak koukáš?“

„Říkal jsem si, že bys možná chtěla zkusit hádat. Máš dvacet otázek.“

„Radši ne.“

„Zkus uhodnout, co po tobě chci, a já budu odpovídat jen nevinným ano nebo ne. Ještě jednou, pro kontrolu: jenom ano, nebo jenom ne.“

„Chceš, abych tě obvinila ze sexuálního harašení?“

Igor se potěšeně zasmál. „Odpověď je ne! Teď už ti jich zbývá jenom devatenáct.“

„Já si nedělám legraci, s tou žalobou. Mám kamarádku na právech, a ta říká, že úplně stačí, když vytváříš nepříjemnou atmosféru.“

„To není otázka.“

„Jak ti mám vysvětlit, jak moc mi tohle nepřipadá vtipné?“

„Jenom otázky, na které můžu odpovídat ano/ne, prosím.“

„Kristepane! Běž pryč.“

„Chtěla by sis radši popovídat o svých květnových výsledcích?“

„Jdi pryč! Už zvedám telefon, hned teď!“

Jakmile Igor zmizel, otevřela si Pip v počítači svůj seznam telefonních čísel, s nechutí na něj pohlédla a zase ho minimalizovala. Ve čtyřech z dvaadvaceti měsíců, po něž už pracovala v Renewable Solutions, se jí podařilo skončit na bílé tabuli, kde se jí i jejím spolupracovníkům sčítaly „body za oslovení“, bohužel díky ne poslední, ale předposlední. Možná nebyla náhoda, že zhruba čtyřikrát z dvaadvaceti případů, kdy se podívala do zrcadla, tam spatřila hezkou dívku, a ne dívku, která, kdyby byla kdokoli jiný než ona, by se snad dala považovat za pěknou, ale jelikož to byla ona, nešlo to. Nepochybně po matce zdědila některé problémy s vnímáním vlastního těla, ale aspoň je mohla zakrýt zkušenostmi s kluky. Řada mladých mužů ji považovala za docela přitažlivou, ale většina z nich nakonec dospěla k závěru, že s ní něco není v pořádku. Igor se na to snažil přijít už dva roky. Pořád si ji zkoumavě prohlížel, úplně stejně, jako ona zkoumala sebe samu v zrcadle. „Včera mi připadala hezká, a teď...“

Někdy v průběhu studia na vysoké škole získala Pip představu – její mysl byla jako balonek obklopený statickou elektřinou, na který se náhodně lepší myšlenky poletující kolem –, že vrcholem civilizovaného života je trávit nedělní rána v kavárně a číst si tam skutečný, papírový výtisk nedělních *New York Times*. Stal se z toho její týdenní rituál, a popravdě řečeno, ať už k tomu nápadu přišla jakkoli, cítila se vždycky v neděli dopoledne nejcivilizovaněji, jak jen to šlo. Bez ohledu na to, jak dlouho do noci pařila a popíjela, v osm hodin ráno se vypravila koupit si *Timesy*, odebrala se s nimi do Peet's Coffee, objednala si vdoleček a dvojité cappuccino, usedla ke svému oblíbenému stolu v koutě a na pár hodin se blaženě ponořila do čtení.

Vloni v zimě si v Peet's všimla sympatického hubeného mladíka, který měl úplně stejný nedělní rituál jako ona. Během pár týdnů začala místo čtení zpráv přemítat, jak asi tomu mladému muži připadá, když je začtená, a jestli by neměla zvednout oči od novin a přistihnout ho při tom, jak se na ni dívá, až jí konečně došlo, že si buď musí najít jinou kavárnu, nebo ho oslovit. Když tedy příště zachytila jeho pohled, pokusila se o jakési vstřícné kývnutí, které ovšem vypadalo tak křečovitě a strojeně, že samotnou Pip šokovalo, když to okamžitě zabralo. Mladík k ní hned přišel a bez ostychu navrhl, že vzhledem k tomu, že sem oba každý týden chodí ve stejnou dobu, by se mohli o noviny dělit a ušetřit tak pár stromů.

„A co když budeme oba chtít číst stejný oddíl?“ namítla Pip trochu nepřátelsky.

„Tys tu byla dřív než já,“ opáčil mladík, „takže bych tě nechal vybrat.“ A začal si stěžovat, že jeho rodiče, kteří žijí v College Station v Texasu, mají marnotratný zvyk kupovat dva výtisky nedělních novin, aby se o ně nehádali.

Pip v tu chvíli zareagovala jako pes, který zná jen své jméno a pět jednoduchých lidských slov – z jeho promluvy si vybrala pouze to, že pochází z normální rodiny se dvěma rodiči, kteří mají peníze na rozhazování. „Když tohle je ale za celý týden jediná chvíle, kterou mám jenom pro sebe,“ odbyla ho.

„Promiň,“ couvl mladík. „Mně jenom připadlo, že mi chceš něco říct.“

Pip nevěděla, jak se přestat chovat nepřátelsky k chlapcům svého věku, kteří o ni projeví zájem. Částečně byla potíží v tom, že jediný člověk na světě, kterému důvěřovala, byla její matka. Zkušenosti ze střední a vysoké školy ji už poučily, že čím sympatičtější kluk, tím bolestněji to pro ně oba dopadne, až zjistí, že je Pip mnohem problematičtější, než by vzhledem k jejímu příjemnému chování předpokládal. Ještě se bohužel neodnaučila toužit po tom, aby na ni lidé byli hodní. Kluci, kteří hodní nebyli, tohle uměli zvlášť dobře vycítit a využít toho. Z toho plynulo, že nemohla věřit ani těm hodným, ani těm druhým, a navíc je od sebe nedokázala moc dobře rozeznat dřív, než s nimi skončila v posteli.

„Možná bychom si mohli zajít na kafe někdy jindy,“ navrhla mladíkovi. „Když zrovna nebude neděle dopoledne.“

„Jasně,“ řekl nejistě.

„Protože teď už jsme spolu mluvili, tak po sobě nemusíme dál pokukovat. Můžeme si prostě číst každý svoje noviny, jako tvoji rodiče.“

„Jmenuju se Jason, mimochodem.“

„Já jsem Pip. A teď jsme se i vzájemně představili, takže už po sobě nemusíme koukat vůbec. Já si můžu říct, ále, to je jenom Jason, a ty si můžeš říct, já, vždyť je to jenom Pip.“

Zasmál se. Ukázalo se, že vystudoval matematiku na Stanfordu a teď má zaměstnání, které je snem všech matematiků – pracuje pro nadaci podporující rozvoj matematické gramotnosti Američanů a přitom se snaží psát učebnici, která by měla zásadním způsobem změnit způsob výuky statistiky. Po dvou schůzkách jí byl natolik sympatický, až si řekla, že by se s ním měla vyspat dřív, než si vzájemně ublíží. Jestli bude čekat moc dlouho, přijde Jason na to, že má Pip jen samé dluhy a spoustu povinností, a vezme nohy na ramena. Anebo mu Pip bude muset přiznat, že skutečné city chová k jistému staršímu muži, který nejenže nevěří na peníze – míněno americkou měnu a její prosté vlastnictví –, ale taky má manželku.

Aby tedy nepůsobila úplně uzavřeně, pověděla Jasonovi o dobrovolnickém „projektu“ v oblasti jaderného odzbrojení, kterému se věnuje po práci, jenže navzdory tomu, že to byl její „projekt“, věděl o tom Jason evidentně víc než ona, což ji opět naladilo poněkud nepřátelsky. Naštěstí se s Jasonem skvěle povídalo, měl rád Philipa K. Dicka, seriál *Perníkový táta*, mořské vydry a pumy, byl nadšený fanda aplikované matematiky a zejména své geometrické metody výuky statistiky, kterou jí dokázal vysvětlit tak dobře, že ji skoro pochopila. Když se sešli potřetí, v čínském bistru, kde musela předstírat, že nemá hlad, protože jí ještě nepřišla na účet poslední výplata z Renewable Solutions, uvědomila si, že je na rozcestí: buď musí riskovat jeho přátelství, nebo zvolit bezpečnou cestu nezávazného sexu.

Před restaurací, v lehké mlze klidného nedělního večera na Telegraph Avenue po Jasonovi vyjela a on dychtivě zareagoval. Když se k němu přitiskla, ucítila, jak jí kručí v břiše. Doufala, že to Jason neslyší.

„Chceš jít k tobě?“ zašeptala mu do ucha.

Jason řekl, že to bohužel nejde, protože má na návštěvě sestru.

Při slově *sestra* se Pip nepřátelsky sevřelo srdce. Sama žádné sourozence neměla, takže nedokázala přemoci zášť vůči požadavkům a potenciální loajalitě ostatních, normálnosti jejich nukleárních rodin a zděděnému bohatství vzájemné blízkosti.

„Tak můžeme jít ke mně,“ navrhla trochu popuzeně. Kráčeli s Jasonem ruku v ruce po Telegraph Avenue a ona se tak pohroužila do zášti vůči Jasonově sestře za to, že ji vyštvala z jeho ložnice (a potažmo i z jeho srdce, ačkoliv nijak zvlášť nestála o to, aby v něm byla), a byla celou situací natolik roztrpčená, že dorazili k jejímu domu dřív, než si mohla vzpomenout, že tam vlastně taky nemůžou jít.

„A jéje,“ vyhrkla. „Ajaj. Mohl bys vteřinku počkat venku, než si něco vyřídím?“

„No... jasně,“ přisvědčil Jason.

Vděčně ho políbila a deset minut se pak na zápraží muchlovali. Pip se úplně ponořila do rozkoše, již jí přinášely doteky čistého a zjevně velmi schopného mladíka, dokud ji ze zanícení nevytrhlo naprosto zřetelné zakručení, které se jí vydralo ze žaludku.

„Jenom vteřinku, jo?“ prosila.

„Ty máš hlad?“

„Ne! No, vlastně najednou možná jo, trošičku. Ale v restauraci jsem hlad neměla, fakt.“

Strčila klíč do zámku a vešla do domu. V obýváku sledoval Dreyfuss, její schizofrenní spolubydlící, společně s Ramónem, jejím invalidním spolubydlícím,

basketbalový zápas v televizi nalezené v odpadcích, k níž Stephen, jejich třetí spolubydlící, do kterého byla Pip víceméně zamilovaná, získal výměnným poličným obchodem digitální převodník. Dreyfuss měl tělo oteklé a nafouklé po všech těch léčích, které zatím poctivě bral, a hověl si v nízkém křesle, rovněž nalezeném na ulici.

„Pip, Pip!“ vykřikl Ramón. „Pip, co děláš? Ty říkala jsi, že mně pomůžeš učit slovííčka, nechceš mi pomoci teď?“

Pip si přitiskla prst na pusy a Ramón se plácl rukama přes ústa.

„Přesně tak,“ pronesl Dreyfuss tiše. „Nechce, aby někdo věděl, že je tady. A proč asi? Není to třeba proto, že v kuchyni máme ty německý špiony? Slovo *špioni* pochopitelně používám volně, i když se mi nezdá být úplně nevhodný, vzhledem k tomu, že studijní skupina Oakland pro jaderné odzbrojení má zhruba pětatřicet členů a Pip a Stephen rozhodně nejsou ti nejmíň postradatelní, a přitom se milí Němci rozhodli poctit tou až příliš typickou seriózností a dotěrností právě nás, a už to trvá skoro týden. To je vážně zajímavá skutečnost a stojí za zvážení.

„Dreyfussi,“ zasyčela Pip a přišla k němu blíž, aby nemusela zvyšovat hlas.

Dreyfuss nevzrušeně sepal tučné prsty na břicho a dál mluvil k Ramónovi, jehož nikdy neomrzelo Dreyfussovi naslouchat. „Není to náhodou tím, že se Pip s těmi německými špiony nechce bavit? Protože si přivedla domů jistého mladého džentlmena a už dobrou čtvrt hodinu se s ním miliskuje na verandě?“

„To ty jsi špeh!“ zašeptala Pip zuřivě. „Nesnáším to tvoje slídění!“

„Nemá ráda, když si všímám věcí, které by žádnému inteligentnímu člověku nemohly uniknout,“ vysvětlil Dreyfuss Ramónovi. „Pozorovat to, co je všem na očích, není žádné špehování, Ramóné. A koneckonců, možná ani ti Němci nedělají nic jiného. Ale špeha dělá především motiv, a právě v tom, Pip –“, obrátil se k ní, „v tom bych ti radil, aby ses sama sebe zeptala, co ti vlezl a seriózní Němci dělají v našem domě.“

„Hele, nepřestal sis brát léky, že ne?“ šeptla Pip.

„Miliskování, Ramóné. To je panečku slovíčko pro tebe!“

„A co to znamená?“

„No, znamená to *okusovat se*. Vyměňovat si polibky. Jak z kořene si je rvát!“

„Pip, pomůžeš mi taky učit se slovííčka?“

„Myslím, že dneska má jiné plány, kamaráde.“

„Ne, zlato, teď ne,“ zašeptala Pip Ramónovi a pak řekla Dreyfussovi: „Ti Němci tu jsou, protože jsme je pozvali, jelikož jsme tu měli místo. Ale máš pravdu, nechci, abys jim říkal, že tu jsem.“

„Co myslíš, Ramóné?“ protáhl Dreyfuss. „Máme jí pomoci? Vždyť ti ani nepomáhá se slovíčkama.“

„Bože můj! Pomoz mu sám. To ty tady přece máš obrovskou slovní zásobu.“

Dreyfuss se znovu obrátil k Pip a nevzrušeně se na ni podíval. V očích se mu zračil jen chladný intelekt, žádné city. Jako by léky potlačovaly jeho stav dostatečně, aby se nevydal masakrovat lidi mečem na ulici, ale ne dost na to, aby mu ho vyhnaly z očí. Stephen Pip ujišťoval, že Dreyfuss se úplně stejně dívá na každého, ale ona byla nadále přesvědčená, že kdyby Dreyfuss někdy přestal brát léky, byla by ta první, po které by s tím mečem nebo něčím takovým v ruce šel; ona by byla ta, na kterou by svedl všechny problémy světa a spiknutí proti němu; a co víc, věřila, že za její falešností vidí něco skutečného.

„Tihle Němci mě znechucují, s tím svým špehováním,“ oznámil jí Dreyfuss. „Vejdou do domu a první, co je napadne, je, jak ho obsadit.“

„Jsou to míroví aktivisti, Dreyfussi. Němci se přestali snažit dobýt svět už asi tak před sedmdesáti lety.“

„Chci, abyste je odsud se Stephenem vypakovali.“

„Fajn! Tak jo! Ale až potom. Zítří.“

„Nám se ti Němci vůbec nelíbí, že ne, Ramóné?“

„Nám se líbí, když je tu jenom nás pět, jako rodina,“ přisvědčil Ramón.

„No... ne jako rodina. Ne úplně. Ne. Všichni máme svoje vlastní rodiny, že jo, Pip?“

Dreyfuss jí znovu pohlédl do očí, významně, vědoucne, bez špetky lidské vřelosti – nebo snad beze stopy touhy? Možná, že kdyby se zcela vyloučil sex, díval by se na ni každý muž stejně bezcitně? Došla k Ramónovi a položila mu ruce na tučná pokleslá ramena. „Ramóné, zlato, dneska večer něco mám,“ vysvětlila mu. „Ale zítří budu celý večer doma, dobře?“

„Fajn,“ přisvědčil s naprostou důvěrou.

Bleskově doběhla zpátky ke dveřím a pustila dovnitř Jasona, který si dýchal na zkřehlé prsty. Když procházeli kolem obýváku, přitiskl si Ramón znovu ruce na ústa, jako by chtěl dát najevo, že dokáže udržet tajemství, zatímco Dreyfuss se nevzrušeně díval na basketbal. V tomhle domě toho bylo tolik, co Jason mohl vidět, a tak málo, co by si mu Pip opravdu přála ukázat, a navíc Dreyfuss a Ramón měli oba specifický tělesný pach, Dreyfuss čpěl po kvasnicích a Ramón po moči, na což ona byla zvyklá, ale návštěvníci ne. Po špičkách rychle vyběhla po schodech a doufala, že Jasonovi dojde, že si má pospíšet a být zticha. Zpoza zavřených dveří v prvním patře se ozývaly důvěrně známé kadence vzájemných výčitek, jimiž se častovali Stephen a jeho žena.

Ve svém mrňavém pokojíčku ve druhém patře dovedla Pip Jasona až k matraci, aniž by rozsvěcela, protože nechtěla, aby viděl, jak je chudá. Byla na tom opravdu bídne, ale povlečení měla čisté: čistoty měla rozhodně dostatek. Když se sem před rokem nastěhovala, vydrhla s pomocí dezinfekčního čističe ve spreji každičký centimetr podlahy i okenní parapet, a když se následně dostavily myši, zjistila od Stephena, že proti nim pomáhá nacpat do každé možné skuliny drátěnku, a poté umyla podlahu znovu. Jenže teď, když přetáhla Jasonovi tričko přes kostnatá ramena a nechala se od něj svléknout a chvíli se věnovali nej-různějším příjemným přípravným aktivitám, jen aby si posléze uvědomila, že svůj jediný balíček kondomů má v toaletní tašce, kterou si předtím, než šla na rande, nechala v koupelně v přízemí, protože její obvyklou koupelnu jí obsadili Němci, se jí čistota stala jen další přítěží. Vlepila Jasonovi letmý polibek na čisté obřezaný vztyčený penis, zamumlala „Promiň, vydrž vteřinku, hned jsem zpátky,“ popadla župan, který si zvládla pořádně navléknout a zavázat až v polovině schodiště, kdy si rovněž uvědomila, že mu vůbec nevysvětlila, kam vlastně jde.

„Doprdele,“ zaklela a zastavila se na schodech. Jason nevypadal na to, že by byl bůhvíjak promiskuitní, a ona měla ještě jeden platný předpis na nouzovou antikoncepci a právě v téhle chvíli měla pocit, že sex je v jejím životě asi to jediné, co docela slušně zvládá – jenže se prostě musela aspoň pokusit udržet své tělo v čistotě. Zaplavila ji sebelítost a přesvědčení, že snad pro nikoho na světě kromě ní není sex tak logisticky náročný – jako lahodná ryba, která má ale příliš mnoho drobných kostiček. Za ní se za dveřmi manželského pokoje Stephena žena hlasitě vyjadřovala k tématu morální domýšlivosti.

„Stokrát radši budu morálně domýšlivý,“ přerušil ji Stephen, „pokud je druhá možnost přihlásit se k božskému plánu, co povede ke zbládnutí čtyř miliard lidí!“

„Ale to je právě morální domýšlivost jak vyšitá!“ vykřikla jeho žena.

Stephenův hlas probudil v Pip mnohem větší touhu, než jakou cítila k Jasonovi, a ona rychle dospěla k závěru, že sama morální domýšlivostí rozhodně netrpí – když už, tak spíš nízkou morální sebeúctou, vzhledem k tomu, že muž, kterého opravdu chtěla, nebyl ten, s nímž byla právě teď odhodlaná si zašoustat.

Tichounce sešla do přízemí a protáhla se kolem hromad porůznu posbíraného stavebního materiálu v hale. V kuchyni zrovna ta Němka, Annagret, říkala něco německy. Pip se vkradla do koupelny, nacpala si do kapsy županu trojbalení kondomů, pak vystrčila hlavu ze dveří a zase ji rychle stáhla dovnitř: Annagret teď stála ve dveřích do kuchyně.

Annagret byla tmavooká kráska s příjemným hlasem, která Pip nešla dohromady s její představou, že všichni Němci jsou oškliví a mají modré oči. Annagret

a její přítel Martin trávili dovolenou cestováním po různých amerických slumech, údajně proto, aby šířili povědomí o jejich mezinárodní organizaci pro boj za práva squatterů a navázali vztahy s americkým protijaderným hnutím, ale Pip spíš připadalo, že se hlavně touží vzájemně fotit před optimistickými malbami na zdech nejrůznějších ghett. Předešlé úterý při společné večeři, ze které se Pip nemohla vyvléknout, protože na ní byla právě řada s vařením, vyprovokovala Stephenova žena hádku s Annagret na téma izraelského jaderného programu. Stephenova manželka patřila mezi ty ženy, které jiným ženám zazlívají jejich krásu (skutečnost, že proti Pip neměla vůbec nic a naopak se k ní snažila chovat mateřsky, jen potvrzovala Pipino nevalné mínění o svém vlastním vzhledu), a Annagretin nenucený půvab, který její nemilosrdně ostříhané vlasy a několik piercingů v obočí spíše podtrhovaly, než aby jí ho ubíraly, Stephenovu ženu natolik vyváděl z míry, že začala o Izraeli pronášet očividné nepravdy. Vzhledem k tomu, že izraelský jaderný program byla snad jediná oblast odzbrojování, ve které se Pip opravdu slušně vyznala, protože nedávno dělala na toto téma referát pro svůj studijní kruh, a také proto, že na Stephenovu ženu ukrutně žárlila, vložila se do hovoru přesvědčivým pětiminutovým shrnutím důkazů o existenci izraelských jaderných zbraní.

Annagret to z nějakého absurdního důvodu fascinovalo. Prohlásila, že na ni Pip udělala „fantastický dojem“, a odvedla ji od ostatních do obýváku, kde se usadily na gauči a dlouze si pokecaly. Na Annagretině zájmu bylo cosi neodolatelného, a když začala vykládat o slavném internetovém psanci Andreasi Wolfovi, načež se ukázalo, že ho zná osobně, potom Pip sdělila, že je přesně ten typ mladého člověka, kterého Wolfův Projekt Sunlight potřebuje, a trvala na tom, že by Pip měla odejít z té příšerné práce, kde ji vykořisťují, a ucházet se o místo placeného stážisty, které teď Sunlight začal nabízet, a nakonec Pip ujistila, že by ho s největší pravděpodobností dostala, stačí jen vyplnit formální „dotazník“, což s ní může udělat i sama Annagret, než odjede, cítila se Pip tím vším tolik polichocená, tak *chtěná*, že slíbila ten dotazník absolvovat. Tou dobou už se koneckonců čtyři hodny v kuse nalévala vínem.

Když příštího rána vystřízlivěla, hned svého slibu litovala. Andreas Wolf v současnosti provozoval svůj projekt z Jižní Ameriky, protože v několika evropských zemích a ve Státech na něj byly vydány zatykače kvůli počítačovému hackingu a špionáži, a pochopitelně nepřicházelo v úvahu, aby Pip opustila matku a do Jižní Ameriky se přestěhovala. Navíc, i když byl Wolf pro některé její přátele hrdina a i Pip celkem oslovoval jeho názor, že utajování znamená útlak a transparentnost je svoboda, nebyla nijak zvlášť politicky angažovaný člověk.

Většinou jenom následovala Stephens a angažovanost provozovala stejně nárazově jako kondiční cvičení. Navíc na ni Projekt Sunlight i zanícení, s nímž ho Annagret líčila, působily tak trochu jako nějaká sekta. A navíc si byla jistá, že až začne dotazník vyplňovat, okamžitě vyjde najevo, že není ani zdaleka tak chytrá a informovaná, jak by se po jejím pětiminutovém prosluvu o Izraeli mohlo zdát. A tak se německým hostům až do dnešního rána vyhýbala – jenže když se pak chystala pro nedělní *Timesy*, aby je sdílela s Jasonem, našla vzkaz od Annagret psaný tak ublíženým a zraněným tónem, že nechala Annagret přede dveřmi lísteček s odpovědí a slíbila, že si s ní ten večer promluví.

A teď, s žaludkem stále významně signalizujícím prázdnotu, čekala, až se v proudu německých vět objeví nějaký náznak, že už Annagret nestojí v kuchyňských dveřích. Jako pes, který naslouchá lidské řeči, byla si dvakrát skoro jistá, že v přívalu slov zaslechla své jméno. Kdyby byla dokázala jasně uvažovat, napochodovala by do kuchyně, oznámila by, že má pánskou návštěvu a nemůže vyplňovat žádné dotazníky, a vydala se zpátky nahoru. Jenže ona umírala hlavou a sex jí čím dál víc připadal jako nějaký abstraktní pojem.

Konečně z kuchyně zaslechla kroky a zašoupání židle. Vyletěla z koupelny, jenže vtom se jí za něco zachytil lem županu. Přesněji za hřebík v jednom z naskládaných prken. Jak se snažila odtančit z cesty padajícím dřevu, ozval se v chodbě za ní Annagretin hlas.

„Pip? Pip, hledám tě už tři dny!“

Pip se otočila a spatřila, jak se k ní Annagret blíží.

„Jo, ahoj, promiň,“ vyhrkla a spěšně začala rovnat dřevo zpátky na hromadu. „Teď zrovna nemůžu. Mám... Co zítra?“

„Ne,“ odmítla Annagret s úsměvem, „pojd' hned. Pojd', pojd', jak jsi slíbila.“

„Ehm...“ Pipina mysl zrovna nějak nedokázala dobře rozlišovat, co je důležitější. V kuchyni byli Němci, ale byly tam taky kukuřičné lupínky a mléko. Možná by nebylo tak hrozné, kdyby něco slupla, ještě než se vrátí k Jasonovi? Nedokázala by pak lépe fungovat a reagovat a neměla víc energie, kdyby si teď dala trochu lupínků? „Jenom na vteřinku vyběhnu nahoru,“ zaprosila. „Fakt jen vteřinku, dobře? Jsem hned zpátky, slibuju.“

„Ne ne, pojd'. Pojd' hned. Zabere to jen pár minut, tak deset minut. Uvidíš, bude to zábava, jen se při tom budeme držet formuláře. Pojd'. Čekáme na tebe celý večer. Půjdeš to udělat hned, ja?“

A krásná Annagret ji gestem vyzvala, aby ji následovala. Pip bylo najednou jasné, jak to Dreyfuss svou poznámkou o Němcích myslel, ovšem poslouchat něčí rozkazy bylo svým způsobem úlevné. Navíc už teď byla pryč z pokoje tak

dlouho, že by nebylo zrovna příjemné jít zase nahoru a poprosit Jasona, ať má ještě chvilku strpení, a ona už měla život tak plný nepříjemností, že zvolila strategii odkládat střet s nimi co možná nejdéle, i když tím jen zvyšovala pravděpodobnost, že až se s nimi opravdu bude muset potýkat, budou ještě nepříjemnější.

„Milá Pip,“ pronesla Annagret a pohládila Pip po vlasech. Ta se usadila u kuchyňského stolu, pustila se do velké misky kukuřičných lupínek a neměla zrovna náladu, aby jí někdo sahal na vlasy. „Děkuju, že to pro mě uděláš.“

„Ale projedeme to rychle, dobře?“

„Určitě, uvidíš. Jenom se musíme držet formuláře. Tak moc mi připomínáš mě samotnou, když jsem byla v tvém věku a potřebovala jsem svému životu dát nějaký cíl.“

To Pip neznělo dvakrát dobře. „Fajn,“ odhodlala se. „Nerada se ptám, ale je Projekt Sunlight nějaká sekta?“

„Sekta?“ ozval se z druhého konce stolu Martin, zarostlý strništěm a s hlavou omotanou palestinskou keffijou. „Leda tak možná kult osobnosti.“

„*Ist doch Quatsch, du,*“ pronesla Annagret poněkud prudce. „*Also wirklich.*“

„Pardon, cože?“ nechápala Pip.

„Říkám, že mluví nesmysly. Projekt je všechno jiné, jen ne sekta. Je založen na otevřenosti, pravdě, transparentnosti, svobodě. Vlády vycházející z kultu osobnosti ho právě nenávidějí.“

„Ale vůdce Projektu je velmi charismetický,“ podotkl Martin.

„Charismatický?“ opravila ho Pip.

„Charismatický. Já to řekl trochu jako *aritmický*. Andreas Wolf je velmi charismatický.“ Martin se znovu zasmál. „Tohle by skoro mohlo jít do učebnice, ke studiu slovní zásoby. Jak správně použít ve větě slovo *charismatický*. ‘Andreas Wolf je velmi charismatický.’ Ta věta pak dává okamžitě smysl, člověk hned ví, co to slovo znamená. Protože on to slovo úplně ztělesňuje.“

Martin jako by se snažil Annagret provokovat a té se to vůbec nelíbilo; a Pip poznala, nebo alespoň si to myslela, že Annagret někdy v minulosti s Andreasem Wolfem spala. Byla nejméně o deset let starší než Pip, možná o patnáct. Z poloprůhledných plastových desek, které vypadaly velmi kancelářsky a velmi evropsky, vytáhla Annagret pár listů papíru, o něco delších a užších než papíry amerického formátu.

„Takže ty jsi něco jako náborářka?“ zeptala se Pip. „S tímhle dotazníkem jezdiš všude?“

„Ano, mám k tomu oprávnění,“ odvětila Annagret. „Vlastně ne oprávnění, my nějakou oprávněnost odmítáme. Ale patřím k lidem, kteří to pro skupinu dělají.“

„A proto jste přijeli do Ameriky? Nabírat tady nové lidi?“

„Annagret toho zvládá spoustu najednou,“ pronesl Martin s úsměvem, v němž se mísil obdiv s provokací.

Annagret mu odsekla, aby ji a Pip nechal na pokoji, a on se odebral směrem do obýváku. Zjevně stále ještě netušil, že Dreyfuss ho tady nechce. Pip toho využila, aby si do misky nasypala další porci lupínků – aspoň že kolonku výživy si mohla odškrtnout.

„Máme s Martinem dobrý vztah, až na tu jeho žárlivost,“ vysvětlovala Annagret.

„A na co žárlí?“ zamumlala Pip s plnou pusou. „Na Andrease Wolfa?“

Annagret zavrtěla hlavou. „Dlouhou dobu jsme si Andreasem byli hodně blízcí, ale to bylo roky předtím, než jsem poznala Martina.“

„Takže jsi byla hodně mladá.“

„Martin žárlí na moje kamarádky. Němečtí muži, i kdyby byli sebehodnější, nevidí v ničem větší hrozbu než v ženách, které se spolu přátelí za jejich zády. Strašně je to vyvádí z míry, jako by se světem bylo něco špatně. Jako by měli pocit, že přijdeme na všechna jejich tajemství a sebereme jim jejich moc, nebo je přestaneme potřebovat. Taky míváš tenhle problém?“

„Obávám se, že ta žárlivá jsem spíš já.“

„No, a právě proto Martin žárlí na internet, protože pro mě je to hlavní způsob, jak komunikuju s kamarádkami. Mám spoustu kamarádek, které jsem ještě naživo ani nepotkala – opravdových kamarádek. Známe se přes e-mail, sociální sítě a internetová fóra. Víím, že se Martin občas kouká na porno, nemáme před sebou tajemství, a kdyby se na něj nekoukal, byl by nejspíš jediný chlap v Německu, který to nedělá – myslím, že internetové porno vynalezli speciálně pro německé muže, protože ti jsou rádi sami a rádi mají všechno pod kontrolou a sní o moci. Ale on prý se na to dívá jen proto, že mám tolik internetových kamarádek.“

„Což může být samozřejmě do jisté míry jen takové porno pro ženy,“ podotkla Pip.

„Ne. To si myslíš jen proto, že jsi mladá a možná přátelství tolik nepotřebuješ.“

„No a přemýšlela jsi někdy, že bys místo toho prostě chodila s holkama?“

„Mezi muži a ženami v Německu je to teď dost hrozné,“ pronesla Annagret, což zřejmě mělo znamenat, že ne.

„Nejspíš se jenom snažím říct, že internet dokáže uspokojovat potřeby i na dálku. Ať už ženské nebo mužské.“

„Ale internet ženskou potřebu přátelství opravdu uspokojuje, to není žádné fantazírování. A protože Andreas chápe moc internetu a jak moc může pro ženy

znamenat, žárlí Martin i na něj – právě kvůli tomu, ne proto, že jsme si v minulosti byli s Andreasem blízcí.“

„Jasně. Ale pokud je Andreas takový charismatický vůdce, tak právě on tu moc má, což mi zní, jako že podle tebe je vlastně stejný jako všichni ostatní muži.“

Annagret zavrtěla hlavou. „Na Andreasovi je úžasné, že chápe funkci internetu jako toho nejúžasnějšího prostředku pro sdělování pravdy, jaký tu kdy byl. A co nám to říká? Že se všechno ve společnosti ve skutečnosti točí kolem žen, ne kolem mužů. Muži koukají na fotky žen a ženy komunikují s jinými ženami.“

„Myslím, že jsi zapomněla na gay porno a videa domácích mazlíčků,“ podotkla Pip. „Ale možná bychom se teď mohly vrhnout na ten dotazník? Na mě totiž vlastně nahoře čeká jeden kluk, a proto mám vlastně teďka na sobě jenom župan a pod ním už nic, kdyby sis náhodou říkala proč.“

„Právě teď? Nahoře?“ vyplašila se Annagret.

„Myslela jsem si, že ten dotazník zvládneme hodně rychle.“

„A to nemůže přijít někdy jindy?“

„Tak tomu bych se vážně radši vyhnula.“

„Tak mu běž říct, že potřebuješ jenom pár minut, deset minut, že si chceš popovídat s jednou kamarádkou. Aspoň projednou nebudeš muset být ta žárlivá.“

Po těch slovech na ni Annagret mrkla, což Pip připadalo jako úžasný kousek, protože jí mrkání v životě nešlo, na rozdíl od sarkasmu.

„Nejspíš bude lepší, když využiješ toho, že už tu jsem,“ vzdychla.

Annagret ji ujistila, že v tomhle dotazníku není žádná odpověď správná ani špatná, což se Pip zdálo dost nemožné, protože proč se vůbec namáhat s dotazníkem, když se na žádnou otázku nedá odpovědět špatně? Ale Annagretina krása ji jaksi uchlácholila. Jak tak Pip seděla naproti ní, měla najednou pocit, že ve skutečnosti dělá pohovor na místo Annagret.

„*Kterou z následujících nadpřirozených schopností by bylo nejlepší ovládat?*“ přečetla Annagret. „*Létání, neviditelnost, umění číst lidem myšlenky nebo dokázat zastavit čas pro všechny kromě tebe.*“

„Číst lidem myšlenky,“ odvětila Pip.

„To je dobrá odpověď, i když tady žádné správné odpovědi nejsou.“

Annagret ji počastovala úsměvem tak hřejivým, že se v něm málem dalo koupat. Pip pořád ještě litovala, že už není ve škole, protože testy jí vždycky šly.

„*Vysvětli prosím svou volbu,*“ přečetla Annagret.

„Protože lidem nedůvěřuju,“ řekla Pip. „Dokonce i moje máma, které věřím, mi některé věci neříká, a jsou to hodně důležité věci a bylo by fajn mít možnost

se je dozvědět, aniž by mi to musela sama říct. Dozvěděla bych se, co potřebuju, a ona by byla v pohodě. A pokud jde o všechny ostatní lidi, a je to vážně prakticky každý, nikdy si nemůžu být jistá, co si o mně vlastně myslí, a neumím to dost dobře uhodnout. Takže by bylo prima jim prostě nakouknout do hlavy, třeba jenom na pár vteřin, abych věděla, že všechno je fajn – jenom se ujistit, že si o mně nemyslí něco příšerného a já o tom nemám ani tušení –, a pak bych jim mohla věřit. Já bych to nijak nezneužívala. Jenomže mi prostě přijde hrozně těžké lidem věřit. Musím se strašně snažit, abych přišla na to, co ode mě vlastně chtějí. Je to děsně vyčerpávající.“

„Páni, Pip, my už snad ani nemusíme dělat ten zbytek. Všechno, cos mi teď řekla, je úplně fantastické.“

„Vážně?“ usmála se Pip smutně. „No vidíš, ale já i teď přemýšlím, proč mi to říkáš. Možná mě chceš jenom přimět, abych ten dotazník dodělala. A když už jsme u toho, tak taky přemýšlím, proč ti tak moc záleží na tom, abych ho vyplnila.“

„Mně můžeš věřit. Dělán to jenom proto, žes na mě tak zapůsobila.“

„No jo, ale to už vůbec nedává žádný smysl, protože já ve skutečnosti nijak zvlášť působivá nejsem. O jaderných zbraních skoro nic nevím a o Izraeli jsem něco věděla jenom čistou náhodou. Vůbec ti nevěřím. Nevěřím ti. Já lidem nevěřím.“ Pip se rozhořely tváře. „A teď už bych vážně měla jít nahoru. Je mi trapně, že jsem tam toho kluka jen tak nechala.“

Po téhle narážce by byla Annagret správně měla Pip nechat jít, nebo se přinejmenším omluvit, že ji zdržela, jenže to vypadalo, že Annagret (možná to byla typicky německá vlastnost?) neumí moc dobře číst náznaky. „Musíme se držet formuláře,“ trvala na svém. „Je to jenom formulář, ale musíme se ho držet.“ Poplácala Pip po ruce a pak ji pohladila. „Projdeme to rychle.“

Pip přemýšlela, proč se jí Annagret pořád dotýká.

„Tvoji přátelé začali mizet. Nereagují na esemesky, neodpovídají ti na Facebooku, neberou telefony. Kontaktuješ jejich zaměstnavatele a dozvíš se, že nepřišli ani do práce. Zavoláš jejich rodičům a zjistíš, že si o ně dělají velké starosti. Jdeš na policii a tam ti řeknou, že to prošetřili a že tvoji přátelé jsou v pořádku, ale všichni teď žijí v jiných městech. Za nějaký čas se takhle vytratí úplně všichni tvoji přátelé. Co uděláš? Počkáš, dokud nezmizíš také, abys zjistila, co se tvým přátelům přihodilo? Pokusíš se to sama nějak vyšetřit? Utečeš?“

„A to mizí jenom moji přátelé?“ chtěla vědět Pip. „V ulicích je pořád plno lidí v mém věku, kteří nejsou moji přátelé?“

„Ano.“